

LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
El. p. smmin@smsm.lt

**PASIŪLYMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2023-12-20
NUTARIMO NR. 995 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2011 M.
BIRŽELIO 29 D. NUTARIMO NR. 768 „DĖL MOKYKLŲ, VYKDanČIŲ
FORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMAS, TINKLO KŪRIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PAKEITIMO**

2024-02-19 Nr. 1

Viešoji įstaiga „Šiaurės Lietuvos kolegija“ ir partneriai: FURIM Institutt, Šiaulių jaunimo organizacijų asociacija „Apskritasis stalas“ (ŠJOA AS), Šiaulių apskrities žydu bendruomene (ŠAŽB) ir Šiaulių „Santarvės“ gimnazija, pagal projektą „Šiaulių apskrities jaunimo antikorupcinis ugdymas didinant įsitraukimą į viešosios politikos formavimą“ (paraiškos kodas K2-01-IP-V-152), įgyvendinanti veiklą Nr. 2.2. „48 jaunimo atstovų iš 7 Šiaulių apskrities savivaldybių įtraukimas į viešosios politikos formavimą bei moderuojamų viešojo valdymo pasiūlymų rengimo darbo grupių suorganizavimas, parengiant ir atsakingoms valstybės ar savivaldybės institucijoms pateikiant 8 pasiūlymus dėl viešojo valdymo sprendimų (2 tautinių mažumų integracijos klausimais) bei advokacijos pagalba siekiant jų priėmimo“ bei vykdydama šioje veikloje numatytus įsipareigojimus, parengė ir Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai šiuo raštu teikia pasiūlymą „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023-12-20 nutarimo Nr. 995 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“ (toliau – Pasiūlymas). Pasiūlymu siekiama teigiamų teisinio reglamentavimo pokyčių.

Pasiūlymo rengimą paskatinusios priežastys. Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 43 str. 8 d. įtvirtinta, kad mokykla bendrojo ugdymo programas gali vykdyti, jeigu atitinka visus bendruosius kriterijus. Šio įstatymo 43 str. 8 d. 7 p. nustatytas vienas kriterijus, kad „mokinių skaičius valstybinės ar savivaldybės mokyklos klasėse atitinka leidžiamą

mažiausią ir (arba) didžiausią mokinių skaičių, kuri, siekdama ugdymo kokybės, valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų naudojimo ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo, nustato Vyriausybė, atsižvelgdama į bendrojo ugdymo programos lygmenį, mokinių ugdymosi poreikių tenkinimą, mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, mokymo kalbą, mokyklos geografinę padėtį ar regiono, kuriame yra mokykla, specifiką, Vyriausybės nustatytus klasių jungimo principus“. LR Vyriausybė 2023-12-20 nutarimu Nr. 995 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 <...> pakeitimo“ nustatė mažiausią mokinių skaičių klasėje – 21.

Nerimą kelia tai, kad dėl priimto 2023-12-20 Vyriausybės nutarimo, kai kuriose gimnazijose, ypač regionuose, gali nesusidaryti klasės, dėl per mažo mokinių skaičiaus. Tokiu atveju nebus vykdoma ugdymo programa ir mokiniai turės rinktis kitas mokymosi įstaigas. Atkreiptinas dėmesys, kad regionuose nėra tiek mokymosi įstaigų, kiek miestuose. Dalis mokinių, kuriems nebuvo kito pasirinkimo, kaip tik rinktis kitą mokymosi įstaigą, dėl nesusidariusios klasės, turės vykti į artimiausius miestus. Pažymėtina, kad kai kuriuose regionuose iki šiol yra prastas susisiekimas dėl sumažėjusių tarp miestinių autobusų maršrutų dažnumo ir tokiu atveju mokiniai prarastų galimybę į mokymo įstaigą atvykti laiku, nukentėtų mokinių ugdymo kokybė. Taip pat mokymo įstaigose nesudarant klasių, dėl per mažo mokinių skaičiaus klasėse, gali padidėti mokymo įstaigos likvidavimo rizika, kadangi mokykloje sumažėja mokinių skaičius, sumažėja klasių skaičius ir tėvai yra priversti savo vaikus perkelti į kitas mokymo įstaigas, ypač regionuose, kur tą pačią mokymo įstaigą lanko perkeliama mokinių broliai ar seserys.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2023-12-20 nutarimu Nr. 995 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 <...> pakeitimo“ pakeitė mokymo įstaigų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisykles ir pagal ugdymo programas nustatė mažiausią mokinių skaičių klasėje, kuris yra 21.

Pasiūlymo rengėjų nuomone, įstatymų leidėjas yra aiškiai teisiškai suregulavęs Švietimo įstatymo 43 str. 8 d. 7 p. taip, kad LR Vyriausybė, be viso kito, atsižvelgdama į mokyklos geografinę padėtį ar regiono, kuriame yra mokykla, specifiką nustato mažiausią ir (arba) didžiausią mokinių skaičių. Šis mažiausias mokinių skaičius LR Vyriausybės nebuvo nustatytas vadovaujantis įstatymo normomis – buvo nustatytas neatsižvelgiant į mokyklų geografinę padėtį ar regiono specifiką. LR Vyriausybės priimtas nutarimas tik dar labiau prisidės prie bendro mokinių skaičiaus mokymo įstaigose (vidurinio ugdymo mokyklose, gimnazijose ir kt.) sumažėjimo ir padidins mokymo įstaigų likvidavimo tikimybę, regionų

gyventojų skaičiaus sumažėjimą, kuris turės įtakos ir regionuose teikiamų paslaugų skaičiaus sumažėjimui.

Siūloma panaikinti LR Vyriausybės 2023-12-20 nutarimo Nr. 995 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 <...> pakeitimo“ dalį, toje vietoje, kurioje nustatytas mažiausias mokinių skaičius ir iš naujo nustatyti šį skaičių, jei tokį poreikį LR Vyriausybė mato, atsižvelgiant individualiai į kiekvieną mokymo įstaigą ir joje esantį bendrą mokinių skaičių bei regiono, kuriame yra mokymo įstaiga, specifiką.

Tikimasi, kad pateiktas Pasiūlymas bus apsvarstytas ir atsižvelgiant į Pasiūlymo turinį Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija inicijuos teisės aktų tobulinimą. Pasiūlymo rengėjų grupė tikisi tolesnio efektyvaus ir komunikacinio bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

- patvirtinimo, kad šis 2024 m. vasario 19 d. elektroniniu paštu Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai pateiktas raštas „Pasiūlymas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023-12-20 nutarimo Nr. 995 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programų, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Nr. 1) yra gautas ir užregistruotas;
- atsakomosios reakcijos bei informacijos raštu apie tai, ar ir kada rašte pateiktas Pasiūlymas bus svarstomas;
- informacijos raštu apie tai, ar šiame rašte pateikto Pasiūlymo pagrindu numatomi atlikti ir/ar yra faktiškai atlikti teisinio reglamentavimo pakeitimai.

Esant poreikiui ir galimybėms, Pasiūlymo rengėjai yra pasiruošę tolimesnei diskusijai su ministerijos darbuotojais ir specialistais.

Pasiūlymą parengė II darbo grupės nariai, kurią sudaro 12 Šiaulių apskrities jaunimo atstovų (14-29 m.)